

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. V. De pœnis jure statutis in falsantes literas, aut Bullas Apostolicas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

nitas incurrat, uti videre est apud Aucto-
Metho, hoc §. ubi alia etiam annotan-
tur.

§. III.

*Quibus modis falsentur rescripta
sen Littera Apostolica?*

Novem referuntur modi, quibus li-
teræ Apostolicæ falsentur, in c. licet
§. h. t. hodie tamen non omnes sunt in
usu, legat cit. cap. qui varios hos mo-
dos novisse vult & c. quam gravi §. h. t.
Ex quo colligi potest, observandum in
rescriptis talibus stylum curiæ, & hinc,
cùm Pontifex Episcopos vel illius superi-
ores fratres appellet, alios verò mino-
res illis, etiam sacerdotes, filios; Reges
verò appellet charissimos filios, alios
verò Principes, dilectos filios; Judæos
verò & alios infideles tali filiorum nomi-
ne non dignetur &c. si præter hunc sty-
lum aliqua inscriptio fiat, de falsitate
suspecta est illa.

§. IV.

*An littera Papales ob rasuram
modicam in eis factam, possint ar-
gui falsitatis?*

Actum hac de re in genere jam ali-
quid in Tit. 22. de fide instrumento-
rum lib. 2. Decretal §. 12. circa Aposto-
licas litteras in specie sciendum, reprobant
illas, si in loco suspecto tenuem etiam
parvatum litterarum (in d. etiam unius
litteræ cum scelus immutationis) rasuram
habeant; in narratione juris v. g. in
proptis nominibus iudicum, in annota-
Compend. Pirhing.

tione datæ, vel indictionis &c. juxta c.
inter dilectos §. de fide instrum. & c. cum
venerabilis §. de religiof. domi. Quòd si
tamen rasura talis modica facta sit in lo-
co non suspecto, non redduntur falsæ
litteræ Apostolicæ, c. ex conscientia §. h. t.
junct. Gloss. in casu. Vel si certum sit
rasuram factam à Cancellario, aut alio
ex officialibus, quorum est corrigere, si
supplicationi v. g. non respondeant, aut
ab eo, cui commissa est rescripti talis ex-
peditio, aut in litteris Apostolicis, quæ
clausa reddite sunt, sit facta rasura, in
hoc enim casu non nocet rasura, præser-
tim si in his ipsi litteris fieret mentio fa-
ctæ rasuræ.

§. V.

*De pœnis jure statutis in falsantes
litteras, aut Bullas Apostolicas.*

No. Ad falsariorum §. h. t. statuitur,
non tantum, ut omnes, qui volunt
uti litteris Apostolicis, diligenter exami-
nent, falsæ illæ num sint, an veræ, &
nulla illis ignorantia patrocinari possit,
ad evitandas falsariorum pœnas, si exa-
men tale non præmiserint, sed statuitur
insuper, ut in pœnam hi tales falsarii,
qui litterarum Papalium falsarii sunt, in-
currant excommunicationem latæ sen-
tentiæ, cum omnibus factoribus suis, &
defensoribus, qui per se, vel per alios,
vitium falsitatis (etiam semel tantum)
exercent; & si Clerici sint, sint omni-
bus suis beneficiis & officiis perpetuò
privati, ac si per se ipsos vitium falsitatis
exercuerint, à Magistratu Ecclesiastico
degradati, curiæ sæculari puniendi tra-
dantur.
H h h h

dantur. Si verò non falsarunt literas Apostolicas, falsis tamen scienter utantur, si Clerici sint, non quidem ipso facto suis beneficiis excidant, per sententiam tamen Iudicis his privandi sint, uti & si penes se literas tales falsas detineant, ac eas intra viginti dies non laceant, vel restituant. Videatur etiam Bulla Cœnz Domini contra hos falsarios literarum Apostolicarum.

§. VI.

An in dubio præsumendum sit, falsitatem esse commissam in literis impetratis à Sede Apostolica?

Sin rēscriptis impetratis de simplici iustitia alicui administranda, reperitur falsitas, non debet præsumi de falsitate commissa ab ipso impetrante, *e. Accedens s. h. t. junct. Gloss. in casu*, cum tales literæ non tantùm facillè possint obtineri, sed nec magni sint præjudicii. In literis gratiæ verò impetratis, si reperitur falsitas, attendenda est qualitas personæ impetrantis, & gratiæ quantitas, an magna sit, nec ne; & secundùm has circumstantias de falsatione præsumendum.

§. VII.

De falsitate, quæ committuntur in aliis instrumentis, seu literis, & de pœnis falsantium sigillum Principis.

Notandum crimen falsi committere, & ut falsarium puniendum, si falsum instrumentum conficiat; vel appo-

nat aliquid in instrumento, quod verum non est; vel omittat solemnitates requisitas; aut super re illicita instrumentum conficiat, &c. si testamentum, iudicium, aliudve instrumentum, seu literas, publicas, aut privatas, ad alios spectantes, immutavit, laceravit, contulit, delevit, vel dolose abiecit, aut suppressit, ne eorum veritas innotescere possit, aut, si se vel alium suæ potestati subiectum, heredem, vel legatarium, in alterius testamento oblitit; vel si alienum chirographum interceptus fuit, rationes, aut instrumenta rasure falsaverit, vel signa innotescerent, ex jure Civilis habetur, *et c. Canon. 33 de offic. Iud. deleg. ubi pariter ordinaria puniendus dicitur, qui dolose literas alterius, cum damno hujus & injuria aperuit, aut testamentum contulit.*

Qui vero sigillum Principis falsè Clericus sit, deponendus est, et verbum & signum illi aliquod, sine charta imprimendus, quo discernatur, ut falsus (nescio tamen an hæc pœna hodie sit usita) & in exilium ejiciatur. *e. de mendaciam s. h. t.*

§. VIII.

De falsatione monete, & de illis modis, quibus crimen falsi in auro committuntur.

De variis modis, quibus falsitas in moneta, & quæ pœna in crimine falsitatis statutæ sint, melius petrius de jure civili, quàm ex jure Canonico, de hac materia aut parùm agunt, aut nonnō, aut antiquata jam sunt, aut ad certum